

Explicația, cred, este mult mai simplă și ține de o anume structură artistică, de o particularitate a regizorului. Există o spaimă de imobilism – și fiecare din spectacolele lui o dovedește –, o neîncredere (anxioasă, am spune) în tot ce seamănă a ediție definitivă, a încremenire într-un tipar – fie el și minunat –, spaimă ce coexistă cu nevoia de rigoare, de claritate, chiar cu un anume perfecționism (în sensul bun, cel plin de sevă, și nu steril al cuvântului). Nevoia de mișcare perpetuă și nevoia de ordine, în egală măsură definitorii pentru creația sa, joacă rolul focului și al apei, s-ar putea spune. Echilibrarea acestor forțe (distrugătoare și purificatoare deopotrivă) este confruntarea lor.

Dacă Andrei Șerban își reia spectacolele este pentru că, pe de o parte, îl este greu să accepte fixarea într-o imagine, imobilismul, imposibilitatea de a mai interveni, iar pe de altă parte din nevoia de a șlefui, de a ordona gânduri, trăiri, imagini. Chiar practica distribuțiilor duble (triple etc.) poate fi citită, dincolo de necesități de ordin „administrativ-gospodăresc” (posibilitatea de a lucra oferită mai multor actori, mai multe variante pentru cuplarea spectacolelor, precauțiile pentru eventualitatea indisponibilității unuia dintre interpreți), și ca o expresie a aceleiași nevoi de perfecțiune. În anumite cazuri – poate în toate, pentru ochiul regizorului –, diversitatea de nuanțe pe care le presupune imaginea scenică a personajului este dată doar de suma interpretărilor alternative. În ceea ce mă privește, exemplul cel mai convingător este, în Livada de vișini de la Naționalul bucureștean, rolul interpretat de Leopoldina Bălanuță și (nu sau) de Ileana Stana Ionescu.

Să ne mai amintim, apoi – pentru a apela tot la „scurta (?) poveste de iubire” de la Național –, că în seara premierei oficiale cu Cine are nevoie de teatru? (spectacol reluat alci „din comoditate și desconsiderare”, nu?) repetițiile au durat, practic, până la ora începerii reprezentației. Și nu era vorba doar de fixarea unor lucruri hotărâte deja, ci de schimbări; poate nu esențiale, dar schimbări. Și atunci „a vuit târgui” că Andrei Șerban e terminat, că nu mai poate nici măcar să repete propriile spectacole.

Și dacă nu despre repetare este vorba? Și nici măcar (doar) despre un dar de suflet? Dacă este vorba despre eterna caznă a lui Sisif pe care, de această dată, nu zeii au hotărât-o? Sau tot zeii, dar în alt fel...

CRISTINA DUMITRESCU

PREMIILE CRISTINA DUMITRESCU

Premiul pentru întreaga activitate: prof. univ. dr. ION ZAMFIRESCU

Premiul pentru cel mai bun regizor: SILVIU PURCĂRETE, pentru spectacolele **Decameron 645**, adaptare proprie după Boccaccio (Teatrul „Anton Pann” din Râmnicu Vâlcea) și **Phaedra**, adaptare proprie după Euripide și Seneca (Teatrul Național din Craiova)

Premiul pentru cel mai bun scenograf: ADRIANA GRAND, pentru decorul spectacolului **Ghetou** de Joshua Sobol (Teatrul Național din București) și DOINA LEVINTZA, pentru costumele spectacolului **Richard III** de W. Shakespeare (Teatrul Odeon)

Premiul pentru cel mai bun actor: MARCEL IUREȘ, pentru rolul titular din spectacolul **Richard III**

Premiul pentru cea mai bună actriță: MARIANA MIHUȚ, pentru rolurile din spectacolele **Porunca a 7-a** de Dario Fo și **Vizita bătrânei doamne** de Friedrich Dürrenmatt (Teatrul „Bulandra”)

Premiul pentru cel mai bun director de teatru: EMIL BOROȘ, directorul Teatrului Național din Craiova

Premiul pentru cea mai bună piesă reprezentată pe scenă: MIHAI ISPIRESCU, pentru **Arșița și viscolul** (Teatrul „Nottara”)

Premiul pentru critică și secretariat literar: FLORIN FAIFER, secretar literar la Teatrul Național din Iași

Premiul pentru cea mai bună realizare artistică a unui tânăr creator: ALEXANDRU VASILACHE, pentru regia spectacolului **Legături primejdioase** după Choderlos de Laclos (Teatrul de Buzunar din Chișinău)

PREMIILE UNITER

Diploma pentru producțiile școlilor de teatru: BEATRICE BLEONȚ, pentru regia spectacolului **Jocul de-a măcelul** de Eugen Ionescu

Premiul pentru debut: ZOLTAN OCTAVIAN BUTUC, pentru rolul din spectacolul **Ora linxului** de Per Olov Enquist (Teatrul Odeon)

Premiul pentru cel mai bun spectacol de teatru radiofonic: **Patima roșie** de Mihail Sorbul, regia DAN PUICAN

Premiul pentru scenografie: DAN JITIANU, pentru spectacolul **Antigona** de Sofocle (Teatrul „Bulandra”)

Premiul pentru critică: VICTOR SCORADEȚ

Premiul pentru cel mai bun spectacol de teatru TV: nu s-a acordat

Premiul pentru cel mai bun actor: HORAȚIU MĂLĂELE, pentru rolul din spectacolul **Teatru descompus** de Matei Vișniec (Theatrum Mundi)

Premiul pentru cea mai bună actriță: OANA PELLEA, pentru rolul din spectacolul **Mephisto**, adaptare de Horia Gârbea după Klaus Mann (Teatrul „Bulandra”)

Premiul pentru cel mai bun regizor: TOMPA GĂBOR, pentru spectacolul **Neînțelegerea** de Albert Camus (Teatrul Maghiar de Stat din Cluj)

Premiul pentru cel mai bun spectacol: **Richard III** de W. Shakespeare, regia MIHAI MĂNIUȚIU (Teatrul Odeon)

Premii pentru întreaga activitate: ADRIANA LEONESCU (scenografie), MARIETTA RAREȘ (actorie), GEORGE FRANGA (istorie și conservarea memoriei teatrale), AURELIU MANEA (regie)

Premiul de excelență: GINA PATRICHI

Premiul pentru dramaturgie, decernat în urma concursului „Cea mai bună piesă a anului 1993”: **Spitalul special** de IOSIF NAGHIU

Cu ocazia Galei UNITER, Fundația Culturală Română a acordat un premiu Teatrului Franco-Român pentru integrarea valorilor culturii române în circuitul universal